

Schaktningsövervakning för ledning inom Hollstorp 7:41

Schaktningsövervakning 2022

Hollstorp 7:41 (L1953:2477), Växjö socken, Växjö kommun, Kronobergs län, Småland

Cecilia Ring

Arkeologisk rapport 2022:24

MUSEIARKEOLOGI SYDOST
– en del av Kalmar läns museum

Schaktningsövervakning för ledning inom Hollstorp 7:41

Schaktningsövervakning 2022

Hollstorp 7:41 (L1953:2477), Växjö socken, Växjö kommun, Kronobergs län, Småland

Författare
Copyright
Redaktion
Kartor

Cecilia Ring
Kalmar läns museum 2022
Johan Åstrand, Stefan Siverud
Publicerade i enlighet med tillstånd
507-98-2848 från Lantmäteriverket
Kalmar läns museum
1400-352X

Förlag
ISSN

Abstract

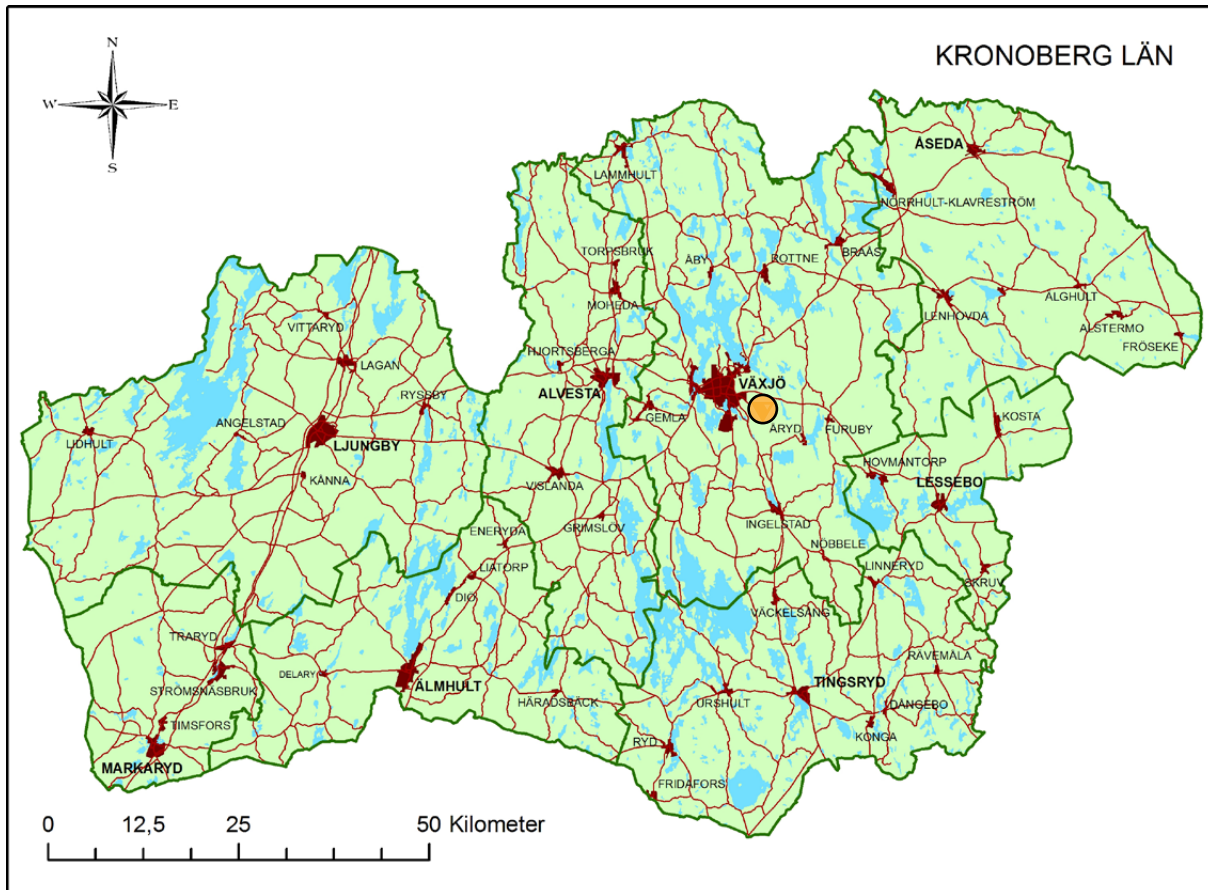
Keywords: Fossil field, archaeological survey

During one day in July 2022, Museum archaeology Southeast/ Kalmar County Museum carried out an archaeological excavation through shaft monitoring on the property Hollstorp 7:41 south-east of Växjö. The monitoring was made due to conduction works and the strengthening of a road.

The diggings were made within a site containing fossil arable land with clearance cairns, registered as L1953:2477. During the excavation, no prehistoric or historical finds or structures were found.

Innehåll

Sammanfattning	7
Inledning	9
Topografi och fornlämningsmiljö	10
Metod och genomförande	13
Resultat.....	15
Tolkning & åtgärdsförslag	16
Referenser	17
Tekniska och administrativa uppgifter	18
Bilagor.....	19

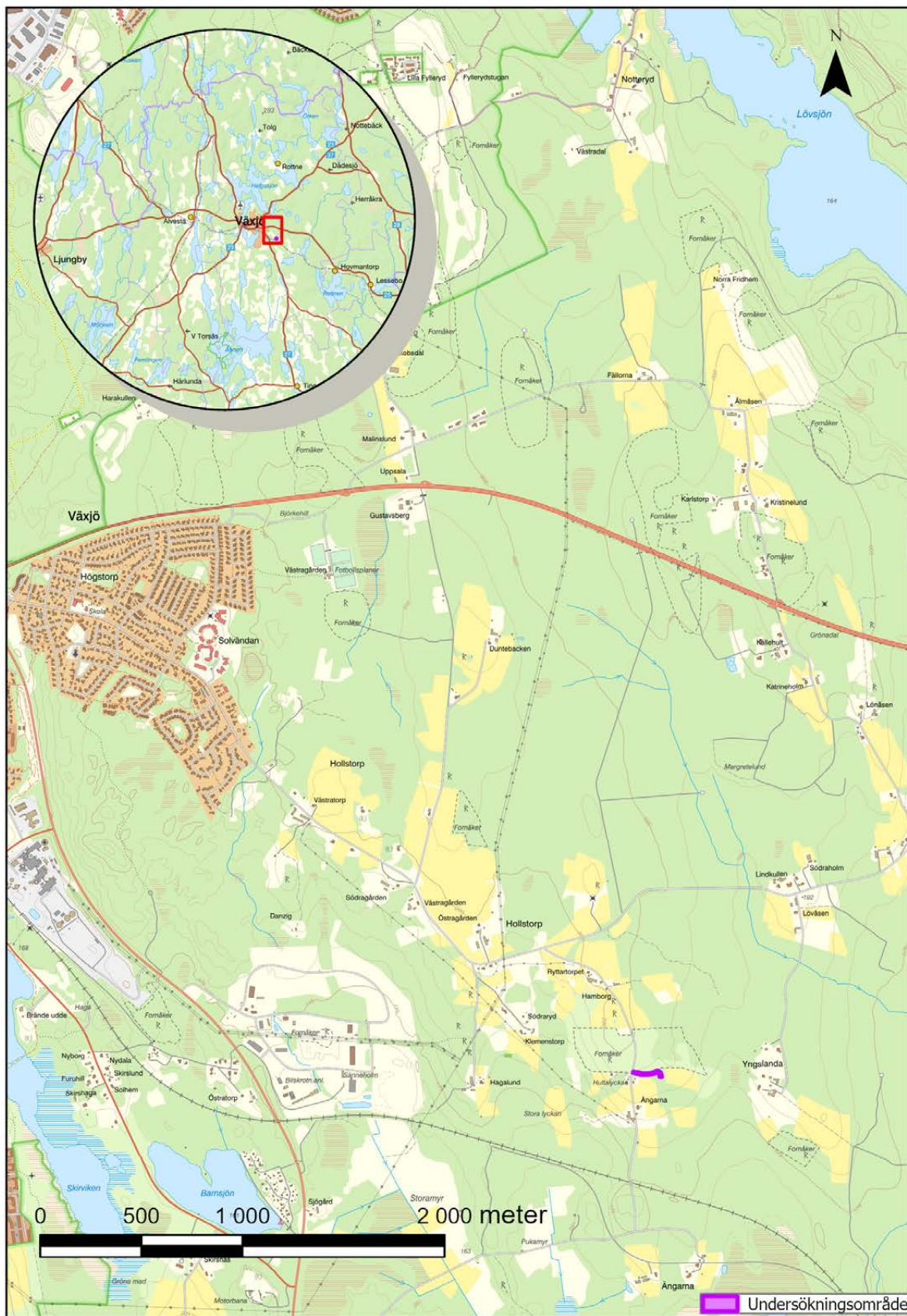
Karta över Kronobergs län med platsen markerad.

Sammanfattning

Museiarkeologi sydost/Kalmar läns museum genomförde en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning under en dag i juli 2022 inför ledningsgrävning i samt, förstärkning av en skogsväg. Schaktningsarbetena kom att gå genom fastigheten Hollstorp 7:41, Växjö kommun, Kronobergs län, fram till den tilltänkta nybyggnationen på fastigheten Hollstorp 7:68.

Grävarbetet berörde delar av fornlämning L1953:2477 som är en registrerad fossil åker med mer än 200 röjningsrösen.

Vid undersökning kom schaktet att bli smalare än planerat och kom att ligga i redan omrörda massor. Inget av antikvariskt intresse påträffades.

Figur 1. Undersökningsområdet vid Hollstorp markerat med lila i kartan.

Inledning

Ett nytt bostadshus planeras att byggas på fastigheten Hollstorp 7:68. Inför detta behövde man schakta för nedläggande av kabel samt förstärka den befintliga skogsvägen, inom fastighet Hollstorp 7:41. Båda ingreppen tangerade forn lämningen L1953:2477 som utgörs av en fossil

åker. Den 4 juli 2022 genomförde Museiarkeologi sydost/Kalmar läns museum en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning på platsen (fig. 1). Undersökningen gjordes efter beslut av Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Topografi och fornlämningsmiljö

Trakten runt Växjö är en del av det sydsvenska sjö- och skogslandskapet. Landskapet domineras av långa höjdsträckningar och en rikedom på sjöar och våtmarker. Trakten ligger utanför den högsta kustlinjen och den dominerande jordarten är sandig, siltig morän. Terrängen är i regel svagt till måttligt kuperad och först några mil norr om Växjö tar det mer kuperade småländska högländet vid. Trakten ligger i en gränzon mellan centralområdet i Varend i väster och det skogsdominerade området öster om detta. Centralområdet i Varend är präglad av jordbruksbygd omväxlad med skogsmark. Det skogrika området mot länsgränsen i öster präglas av mycket begränsade odlingsområden.

Undersökningsområdet, som är bevuxet med dels bokskog dels barrskog, ingick som en del i fornlämnings L1953:2477, fossil åkermark (fig. 2). Den fossila åkermarken är ungefär 550x200 m

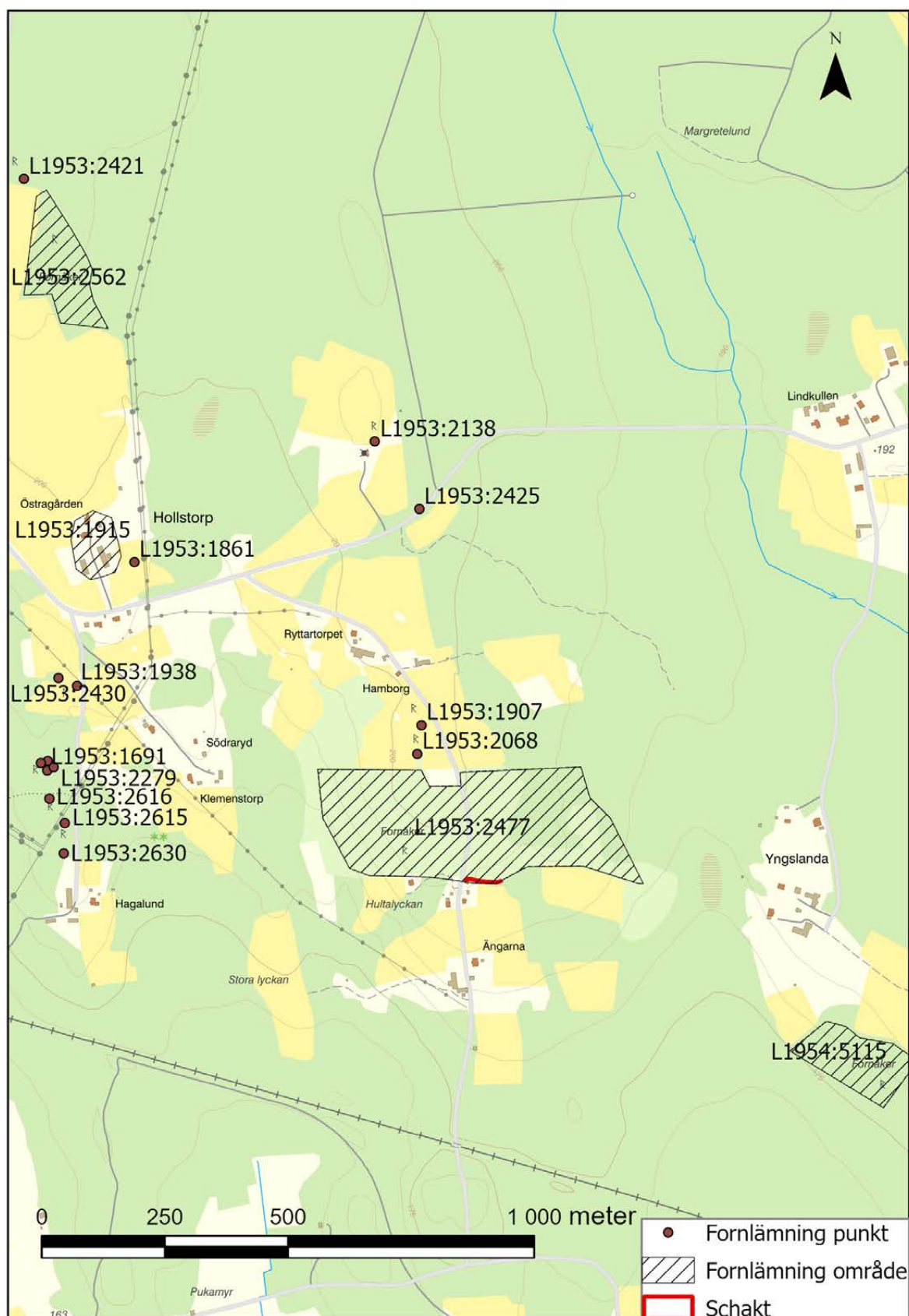
stort område och inom begränsningen finns det uppskattningsvis närmare 250 röjningsrösen. Röjningsrösen är 3–5 m i diameter och ca 0,2–0,5 m höga och de kan vara både av typen små, flacka "hackerör" och större, välvda rösen. Samtliga ger ett ålderdomligt intryck. Ungefär 500 meter väster om den fossila åkern är ett kluster med ytterligare gravar i form av rösen och stensättningar registrerat (L1953:2766, L1953:1691, L1953:2616 m fl) se fig. 2.

Norr om den fossila åkermarken finns en hällristning i form av 16 skålgropar registrerad, L:1953:2068 och intill dessa är en rund stensättning L1953:1907. Ytterligare 300 meter norrut finns det en registrerad hällkista, L1953:2138, och strax intill denna skall det enligt Kjellmark (Kjellmark 1932-44) ha funnits ytterligare en (L1953:2425).

Lämningsnr	Lämningsstyp
L1953:1691	Stensättning
L1953:1861	Gravfält
L1953:1915	Bytomt/gårdstomt
L1953:1907	Stensättning
L1953:1938	Grav markerad av sten/block
L1953:2068	Hällristning
L1953:2138	Stenkammargrav
L1953:2279	Stensättning
L1953:2421	Stensättning

Tabell 1. Fornlämningar i närområdet.

Lämningsnr	Lämningsstyp
L1953:2425	Stenkammargrav
L1953:2430	Stensättning
L1953:2477	Fossil åker
L1953:2562	Fossil åker
L1953:2615	Röse
L1953:2616	Röse
L1953:2630	Stensättning
L1954:5115	Fossil åker

Figur 2. Fornlämningar i närområdet till undersökningsytan.

Syfte och frågeställningar

Syftet med undersökningen var enligt Länsstyrelsens förfrågningsunderlag att förhindra att fornlämningen skulle skadas och att om möjligt

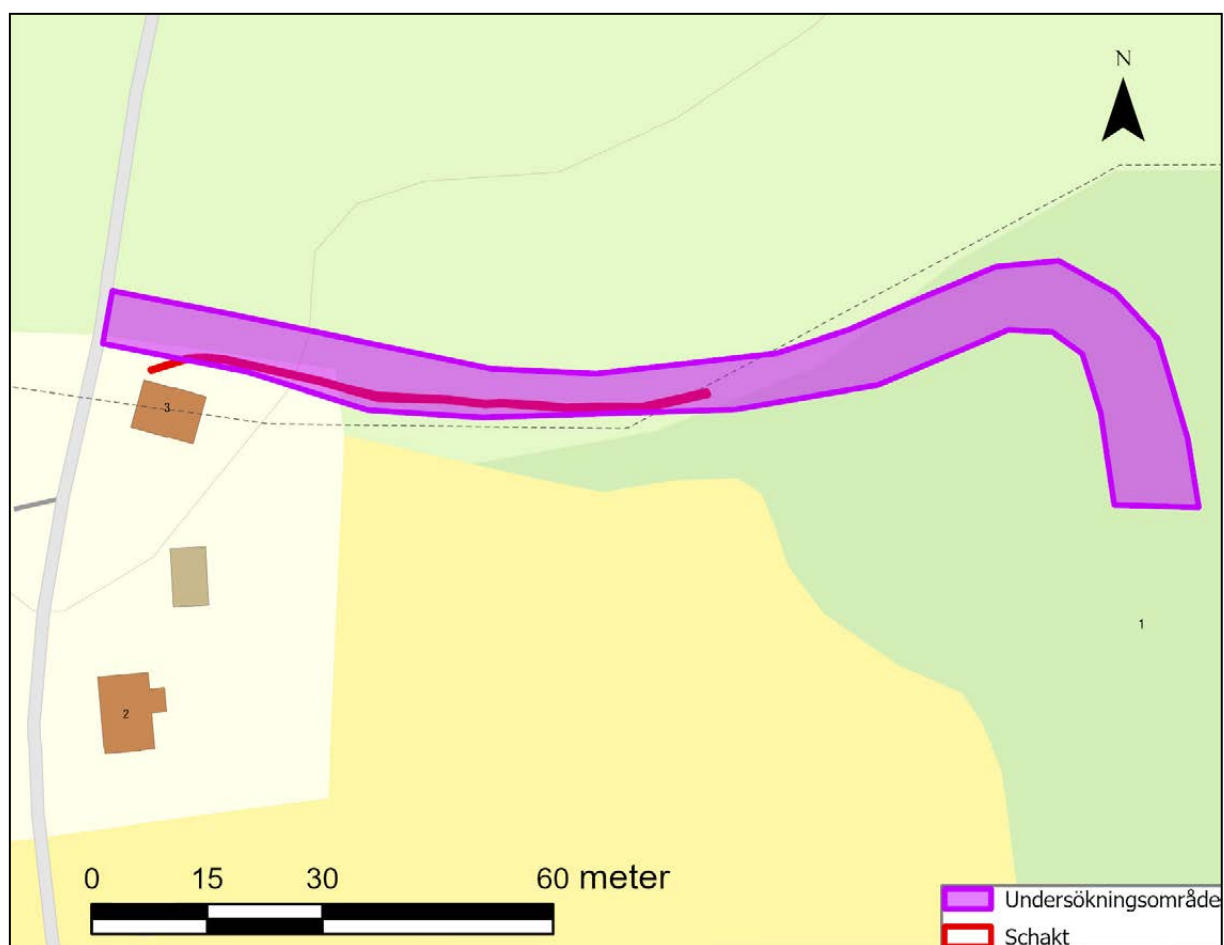
undvika i ytan synliga lämningar. Om de inte gick att undvika lämningar skulle de dokumenteras på sedvanligt vetenskapligt sätt.

Metod och genomförande

Vid undersökningen grävdes ett långt sammanhängande schakt i mitten av den befintliga vägen (fig. 3). Schaktningsövervakning gjordes på de första, från väster, 70 meterna genom att arkeolog följde grävmaskinen som schaktade för kabeln. Resterande sträckning kom att ligga utanför fornlämningsområdet. Vid ansökan till Länsstyrelsen hade man uppgett schaktbredden

till ca en meter. I verkligheten kom schaktet att bli mycket smalare, ca 0,3–0,4 meter brett. Inga ytterligare schaktningar skulle bli nödvändiga för förstärkningen av vägen.

En översiktlig metalledetktering var planerad men då inga orörda ytor påträffades genomfördes den inte.

Figur 3. Plan över undersökningsområdet. I den västra delen av undersökningsområdet schaktningsövervakades en 70 m lång sträcka.

Schaktet mätes in med RTK-GPS dock var det problem med inmätningen, främst i den östra delen då trädskronorna sträckte sig över vägen och skapade som ett ”tak” över den och störde

kontakten med satelliterna. Detta gjorde att mätningen försvårades och justeringar har fått göras manuellt i ArcGIS projektet. Fotografier togs med digitalkamera.

Resultat

Schaktningsövervakningen gjordes på ca 70 meter lång sträcka från schaktets början i väster mot öster. Bredden på schaktet var mellan 0,3–0,4 m brett och 0,6 m djupt (fig. 4). Den sterila marken bestod av fin sand.

Vid schaktningen, som gjordes helt i den befintliga markvägen, kunde man se att det redan

tidigare schaktats ner till orörd nivå och att vägen förstärkts med sten, sand och trasiga tegelpannor. Eventuella lämningar som ingått i fornlämningsområdet och som kan ha funnits innan vägen anlagts har förstörts sedan tidigare. Vid schaktningsövervakningen påträffades inga lämningar eller fynd. Förutom schakt för ledningen så skulle inga ytterligare ytor schaktas.

Figur 4. Foto på del av schaktet taget från väster.

Tolkning & åtgärdsförslag

Den fossila åkern L1953:2477 utgjordes av ett ca 550x200 meter stort område med ungefär 250 röjningsrösen. Rösena är mellan 3–7 meter i diameter och 0,2–0,5 meter höga. De varierar i utseende/uppbyggnad men alla ger ett ålderdomligt intryck. Den nu aktuell undersökningen gjordes i den södra utkanten av fornlämningen. Den skogsväg som anlagts på platsen vid ett tidigare

skede kan ha förstört eventuella lämningar inom undersökningsytan och inga lämningar påträffades inom den yta som skulle exploateras.

Museiarkeolog sydost/Kalmar läns museum har inget att erinra mot de nu tänkta arbetena. Beslut fattas av Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Referenser

Kjellmark, Knut, *Värends fornminnen.*,
Smålandsposten, Växjö, 1932–1944

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr:	431-213-2022
Kalmar läns museums dnr:	33-132-2022
Projektnummer KLM:	A2246
Uppdragsgivare:	Mikael Nilsson
Landskap:	Småland
Kommun:	Växjö
Socken:	Växjö
Fastighet:	Hollstorp 7:41
Fornlämningsnr:	L1953:2477
X koordinat:	6 301 646 (N)
Y koordinat:	493047 (E)
Latitud:	56.858547
Longitud:	14.885976
M ö h:	195 m ö h
Fältarbetstid:	2022-07-05
Antal arbetsdagar:	1 dag
Personal:	Cecilia Ring
Foto, Du-nummer:	Du398_001–003
Dokumentation:	All dokumentation förvaras på KLM.
Inmätning:	RTK GPS. Koordinater och höjdangivelser i rikets koordinatsystem SWEREF 99 TM och RH2000.

Bilagor

Bilaga 1. Fotolista digitala bilder.	20
---	----

Bilaga 1. Fotolista digitala bilder

Fotolista digitala bilder

Landskap: Småland

Socken: Växjö, Kronoberg

Fastighet: Hollstorp7:41

2022

DU 398

Nr	Motiv	Från	Datum
1	Schaktets placering mitt i skogsvägen	V	2022-07-04
2	Schaktets placering mitt i skogsvägen i den del som gick i skogen	V	2022-07-04
3	Skogsvägen var uppbyggd av sand, mindre stenar och en del tegel.	VSV	2022-07-04

Du398_003

Du398_001

Du398_002

Adress Box 104,
S-392 21 Kalmar

Telefon 0480-45 13 00

E-post info@kalmarlansmuseum.se
Webb kalmarlansmuseum.se

